

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

12 december 2007

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het koninklijk besluit
van 17 januari 2006 tot invoering
van een stelsel van uitkeringen voor
moederschapshulp ten gunste
van vrouwelijke zelfstandigen en
tot wijziging van het koninklijk besluit
van 12 december 2001 betreffende
de dienstencheques**

(ingedien door de heer Christian Brotcorne)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 décembre 2007

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'arrêté royal du 17 janvier 2006
instaurant un régime de prestations d'aide
à la maternité en faveur des travailleuses
indépendantes et modifiant l'arrêté royal
du 12 décembre 2001 concernant
les titres-services**

(déposée par M. Christian Brotcorne)

SAMENVATTING

De indiener stelt voor de moederschapshulp uit te breiden tot de partner of de echtgenoot van vrouwelijke zelfstandigen die na hun bevalling zijn overleden. Die partner of echtgenoot treedt immers in de plaats van de moeder.

RÉSUMÉ

L'auteur propose d'élargir l'aide à la maternité aux conjoints ou époux de travailleuses indépendantes décédées après l'accouchement, en temps que suppléants à la mère.

<i>cdH</i>	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V-N-VA</i>	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
<i>FN</i>	:	<i>Front National</i>
<i>LDD</i>	:	<i>Lijst Dedecker</i>
<i>MR</i>	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>Open Vld</i>	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democratén</i>
<i>PS</i>	:	<i>Parti Socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	:	<i>Socialistische partij anders - sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch, toekomstgericht.</i>
<i>VB</i>	:	<i>Vlaams Belang</i>

<i>Afkoortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>
<i>DOC 52 0000/000</i> :	<i>Parlementair document van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i> :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i> :	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i> :	<i>Plenum</i>
<i>COM</i> :	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT</i> :	<i>moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>
	<i>PLEN</i> :
	<i>COM</i> :
	<i>MOT</i> :

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :

Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het koninklijk besluit van 17 januari 2006 tot invoering van een stelsel van uitkeringen voor moederschaps-hulp ten gunste van vrouwelijke zelfstandigen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques behelst de mogelijkheid om die zelfstandigen, als moederschapshulp en met inachtneming van bepaalde voorwaarden, 105 dienstencheques toe te kennen. De aankoopprijs van die cheques wordt ten laste genomen door het sociaal verzekeringsfonds waarbij ze is aangesloten.

Om op die moederschapshulp aanspraak te maken, moet de betrokken zelfstandige, bij de geboorte van haar kind(eren) en wanneer ze haar activiteit hervat, aan de volgende voorwaarden voldoen:

- ze moet onderworpen zijn geweest aan het sociaal statuut der zelfstandigen tijdens de twee kwartalen die het kwartaal van haar bevalling zijn voorafgegaan;
- ze moet voor die twee kwartalen in orde zijn met haar sociale-zekerheidsbijdragen;
- ze moet onderworpen blijven aan voornoemd sociaal statuut tot de bewuste moederschapshulp is toegekend;
- ze moet een aanvraag tot moederschapshulp indienen overeenkomstig bepaalde vormvoorschriften.

De betrokkenne moet niet alleen aan die hele reeks vormvereisten voldoen, maar moet bovendien ook wachten tot:

- het sociaal verzekeringsfonds overgaat tot de betaling van de aankoopprijs van de 105 dienstencheques; die betaling vindt plaats ten vroegste binnen een termijn van 5 werkdagen voorafgaand aan de eerste dag van de zesde week volgend op de geboorte;
- het uitgiftebedrijf, vijf dagen na ontvangst van de bovenvermelde betaling, de 105 dienstencheques aan de zelfstandige bezorgt.

Het duurt dus tot ruim zes weken na de bevalling – en in werkelijkheid vaak tot ruim twee maanden erna – vooraleer de betrokkenne in het bezit is van haar dienstencheques.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'arrêté royal du 17 janvier 2006 instaurant un régime de prestations d'aide à la maternité en faveur des travailleuses indépendantes et modifiant l'arrêté royal du 12 décembre 2001 concernant les titres-services apporte la possibilité pour la travailleuse indépendante de se voir octroyer, en guise d'aide à la maternité, 105 titres-services dont le prix d'acquisition est pris en charge par la caisse d'assurances sociales à laquelle elle est affiliée, dans le respect de certaines conditions.

Pour bénéficier de cette aide à la maternité, à l'occasion de la naissance de son ou ses enfants, la travailleuse indépendante, doit répondre, lorsqu'elle reprend son activité, aux conditions suivantes:

- avoir été assujettie au statut social des travailleurs indépendants au cours des deux trimestres qui ont précédé le trimestre de son accouchement;
- être pour ces deux trimestres en ordre de cotisation sociale;
- demeurer assujettie audit statut social jusqu'à l'octroi de l'aide à la maternité;
- effectuer une demande d'aide à la maternité selon certaines formalités.

Outre ces multiples formalités, la travailleuse indépendante doit attendre:

- que la caisse d'assurances sociales procède au paiement du prix d'achat des 105 titres-services. Un tel paiement se fera au plus tôt 5 jours ouvrables précédent le 1er jour de la 6ème semaine suivant la naissance;
- 5 jours après la réception du paiement ci-dessus, la société émettrice délivre les 105 titres-services à la travailleuse indépendante.

Le délai de réception des titres-services est donc de plus de 6 semaines après l'accouchement et dans les faits, bien souvent de plus de deux mois après l'accouchement.

Zo de moeder na de bevalling en vóór de toekenning van de moederschapshulp (zie bovenvermelde termijn) overlijdt, of zo zij niet aan alle toekenningsvoorwaarden voldoet, kan de vader, gesteld dat hij ook zelfstandige is en aan al die voorwaarden voldoet, desondanks geen aanspraak op die hulp maken. Moederschapshulp is namelijk voorbehouden aan moeders.

Het spreekt evenwel voor zich dat een zelfstandige die na het overlijden van zijn echtgenote alleen komt te staan, evenveel of zelfs meer behoeft heeft aan de toekenning van dergelijke dienstencheques en die evenzeer, of zelfs meer, verdient. In zijn situatie zouden die maar al te goed van pas komen.

In haar antwoord op de door de indiener van dit wetsvoorstel gestelde schriftelijke parlementaire vraag nr. 3-5778 van 3 augustus 2006¹ heeft de minister van Middenstand geantwoord dat «de moederschapshulp een sociale zekerheidsprestatie [is] die verbonden is aan het statuut van de «zelfstandige vrouw die bevallen is» en die aan de door de reglementering vastgestelde voorwaarden beantwoordt. In die zin (...) gaat het niet om een hulp of een bijstand aan de gezinnen en/of aan de kinderen die in het kader van een gezinsbeleid zou vallen.» Derhalve is de minister niet van plan «een vervanging van moederschapshulp ten voordele van de vader toe te staan in functie van de gezinstoestand die zich *in concreto* zou voordoen».

Desalniettemin wil de indiener van dit wetsvoorstel beklemtonen wat het uitgangspunt is van de hier beoogde nieuwe vorm van moederschapshulp. Op zijn schriftelijke vraag nr. 3-5768² heeft de minister van Middenstand geantwoord dat «de uitkering «moederschapshulp» is ingevoerd ten voordele van de vrouwelijke zelfstandigen, helpsters en meewerkende echtgenoten die bevallen zijn van een kind en die (...), na een periode van minimale bevallingsrust, hun beroepsactiviteiten als zelfstandige hervatten. Deze nieuwe uitkering voor moederschaps-hulp, die duidelijk onderscheiden dient te worden van de moederschapsverzekering, vloeit voort uit een akkoord binnen de federale regering die het mogelijk moet maken het gezins- en het beroepsleven van de actieve bevolking (werknelmers én zelfstandigen) beter op elkaar af te stemmen».

Weliswaar betreft het hier geen hulp of bijstand aan gezinnen, maar kennelijk bestaat een van de doelstellingen van die nieuwe vorm van hulp er wél in het gezins- en beroepsleven beter op elkaar af te stemmen.

En cas de décès de la mère survenant après l'accouchement et avant l'octroi de l'aide à la maternité (voir délai ci-dessus) ou dans le cas où la mère ne remplirait pas toutes les conditions d'octroi, le père, travailleur indépendant et répondant à toutes les conditions ci-dessus ne peut revendiquer l'octroi de cette aide étant une aide à la maternité réservée aux seules mères.

Or, il va de soit qu'un père indépendant qui se retrouve seul suite au décès de son épouse a autant, voir plus, besoin et mérite tout autant, voir plus, l'octroi de tels titres-services qui lui viendraient bien à point dans une telle situation.

Dans sa réponse à la question parlementaire n° 3-5778 du 3 août 2006¹, la ministre des Classes moyennes a répondu à l'auteur de la présente proposition de loi que l'aide à la maternité est une prestation de sécurité sociale liée au statut de «travailleuse indépendante ayant accouché et répondant aux conditions fixées par la réglementation. Il ne s'agit pas pour la ministre d'une aide ou d'une assistance aux familles et/ou aux enfants qui s'inscrirait dans le cadre d'une politique familiale». Aussi, la ministre n'envisage-t-elle pas «de permettre une substitution de l'aide à la maternité au profit du père en fonction de la situation familiale qui se présenterait *in concreto*».

Cependant, l'auteur tient à mentionner l'esprit dans lequel a été élaborée la nouvelle prestation d'aide à la maternité. Dans la réponse à la question n° 3-5768², la même ministre des Classes moyennes a répondu à l'auteur de la proposition de loi que «la prestation «aide à la maternité» est instaurée en faveur des travailleuses indépendantes, aidantes et conjointes aidantes qui viennent d'avoir un enfant et qui, après un repos de maternité minimum, reprennent leurs activités professionnelles de travailleuse indépendante. Cette nouvelle prestation d'aide à la maternité, qu'il convient de bien distinguer de l'assurance maternité, découle d'un accord conclu au sein du gouvernement fédéral visant à permettre à la population active (travailleurs salariés et indépendants) de mieux concilier vie familiale et vie professionnelle».

Ainsi, si la prestation n'est pas une aide ou une assistance aux familles, il semble en tout cas que l'esprit de l'élaboration de cette nouvelle prestation a bien pour but, entre autres, de «concilier vie familiale et vie professionnelle».

¹ Senaat, Bulletin van Vragen en Antwoorden, nr. 3-75, blz. 8.079.

² *Ibidem*, blz. 8.074 e.v.

¹ Sénat, Questions et Réponses, n° 3-75, p. 8.079.

² *Ibidem*, p. 8.074 et suivantes.

Zodra een zelfstandige is bevallen – en voor zover ze in orde is met de wettelijke vereisten (inzonderheid met haar bijdragen), zou niets mogen verhinderen dat, bij haar overlijden, een sociale-zekerheidsprestatie wordt toegekend aan haar echtgenoot of partner, vader van het kind, indien ook hij een zelfstandige is die aan de wettelijke voorwaarden voldoet, te weten dat hij onder voormeld sociaal statuut ressorteert en blijft ressorteren tot de bewuste moederschapshulp is toegekend.

In dit wetsvoorstel blijft die sociale-zekerheidsprestatie de benaming «moederschapshulp» dragen: de vader van het kind, zo hij zelf zelfstandige is en in orde is met zijn sociale bijdragen, treedt gewoon in de plaats van de moeder van het kind dat hij nu ten laste heeft en verkrijgt aldus de moederschapshulp.

Zo houden de verschillende voorgestelde bepalingen de algemene band in stand tussen, enerzijds, de betaling van de bijdragen en, anderzijds, de sociale-zekerheidsprestatie, *in casu* de moederschapshulp.

In het raam van het sociaal statuut van de zelfstandigen kunnen die uitkeringen maar worden toegekend als de betrokken zelfstandige in orde is met de betaling van zijn sociale-zekerheidsbijdragen over bepaalde referentieperiodes. Die voorwaarde wordt in dit wetsvoorstel behouden.

Op schriftelijke parlementaire vraag nr. 3-5770³ van de indiener van dit wetsvoorstel heeft de minister geantwoord dat het niet mogelijk is vooraf te weten wanneer een vrouwelijke zelfstandige effectief voldoet aan alle voorwaarden die zijn opgenomen in artikel 3 van het koninklijk besluit van 17 januari 2006 tot invoering van een stelsel van uitkeringen voor moederschapshulp ten gunste van vrouwelijke zelfstandigen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques.

Dat antwoord spoort met de inhoud van dit wetsvoorstel, dat ervan uitgaat dat de in artikel 3 van het koninklijk besluit van 17 januari 2006 opgenomen voorwaarden kunnen worden vervuld door een derde omdat het sowieso niet mogelijk is vooraf te voorzien wanneer ze door de vrouwelijke zelfstandige zullen worden vervuld.

Tot slot heeft de minister in haar antwoord op voormelde vraag gesteld dat het haar bekommernis is zo veel mogelijk vrouwelijke zelfstandigen deze uitkering te laten genieten. Volgens de indiener zou ze niet het risico lopen dat ze bepaalde vrouwelijke zelfstandigen zou uitsluiten van het recht op moederschapshulp door in een welbepaalde uiterste datum te voorzien.

³ *Ibidem*, blz. 8.076 e.v.

Pour l'auteur, à partir du moment où une travailleuse indépendante a accouché, pour autant qu'elle soit en ordre avec les prescriptions légales exigées (de cotisation notamment), rien ne devrait s'opposer à ce que la prestation de sécurité sociale, au cas où la mère viendrait à décéder soit accordée à son époux ou conjoint, père de l'enfant, dans le cas où ce dernier est lui aussi travailleur indépendant répondant aux prescriptions légales exigées c'est-à-dire être et demeurer assujetti audit statut social jusqu'à l'octroi de l'aide à la maternité.

Cette prestation de sécurité sociale dite aide à la maternité garde dans la présente proposition de loi la même appellation: le père de l'enfant, lui-même travailleur indépendant, en ordre de cotisations sociales, ayant à charge l'enfant nouveau né, supplée simplement à la mère afin d'obtenir l'aide à la maternité.

Ainsi, les différentes dispositions proposées conservent le lien général existant entre, d'une part, le paiement des cotisations, et, d'autre part, les prestations ici en l'occurrence, l'aide à la maternité.

Pour le statut social des travailleurs indépendants, les prestations ne peuvent être accordées que si le travailleur concerné est en ordre en ce qui concerne le paiement des cotisations sociales de certaines périodes de référence. Cette condition est maintenue dans la proposition de loi.

A la question parlementaire n° 3-5770³, la ministre a répondu à l'auteur de la proposition de loi «qu'il n'est pas possible de prévoir quand une travailleuse indépendante aura rempli toutes les conditions de l'article 3 de l'arrêté royal du 17 janvier 2006 instaurant un régime de prestations d'aide à la maternité en faveur des travailleuses indépendantes et modifiant l'arrêté royal du 12 décembre 2001 concernant les titres services».

Cette réponse est en concordance avec la proposition de loi qui considère que les conditions de l'article 3 peuvent être remplies par une tierce personne car il n'est de toute façon pas possible de prévoir quand elles seront remplies par la travailleuse indépendante.

Enfin, la ministre rajoute: «Ma préoccupation est de faire bénéficier autant de travailleuses indépendantes que possible de cette prestation». Selon l'auteur, elle ne voulait pas risquer en prévoyant une date ultime déterminée, d'exclure certaines travailleuses indépendantes de l'aide à la maternité.

³ *Ibidem*, p. 8.076 et suivantes.

Precies met die bedoeling stelt de indiener voor de moederschapshulp uit te breiden tot de partner of de echtgenoot van de na de bevalling overleden vrouw. Als zij voldoen aan de in artikel 3 van het koninklijk besluit van 17 januari 2006 gestelde voorwaarden, treden zij immers in de plaats van de moeder.

C'est dans le même souci que l'auteur propose d'élargir l'aide à la maternité aux conjoints ou époux de femmes décédées après l'accouchement, en temps que suppléants à la mère lorsque ces derniers remplissent les conditions de l'article 3.

Christian BROTCORNE (cdH)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 3 van het koninklijk besluit van 17 januari 2006 tot invoering van een stelsel van uitkeringen voor moederschapshulp ten gunste van vrouwelijke zelfstandigen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques wordt aangevuld met een als volgt luidend lid:

«Indien de moeder overlijdt, kan de vader, mits hij voldoet aan de voorwaarden als bedoeld in het eerste lid, 3° en 4°, van dit artikel en mits hij het pasgeboren kind ten laste neemt, in de plaats treden van de moeder en de moederschapshulp ontvangen waarop zij aanspraak had gemaakt indien ze niet overleden was.».

28 november 2007

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 3 de l'arrêté royal du 17 janvier 2006 instaurant un régime de prestations d'aide à la maternité en faveur des travailleuses indépendantes et modifiant l'arrêté royal du 12 décembre 2001 concernant les titres-services, est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

«En cas de décès de la mère, le père, s'il répond aux conditions mentionnées à l'alinéa 1, 3° à 4° du présent article peut, pour autant qu'il ait en charge le nouveau-né, suppléer la mère et recevoir l'aide à la maternité à laquelle elle aurait pu prétendre si elle n'était pas décédée.».

28 novembre 2007

Christian BROTCORNE (cdH)